

*Anime Immaterialitas patet ex ejus
Operationibus.*

ARCANAS ANIMÆ vires, cœcosque recessus
Aggredior: Tu, Musa, fave; Tibi clara videri
DIVA patet, sensus fugiat licet abdita nostros.
Fas aperire Tibi, quos, nullo concita pulsu,
Concipit, & reddit motus; quovè eminùs icu
Afficit intactum medio sine corpore corpus.

Fallor? an exiguas agnosco per Organa formas
Sollicitare aditum, extremosque Lacerare nervos?
Impercepta suo nunc has, nunc percipit illas
Ordine Mens, cœcasque Legit non cœca Figuras.
Frustrà ergò vanà meditatur fraude *Supinos
Rete dolos, quoties Oculi non conscius error
Transversâ pictas mentitur imagine formas:
Nam simul ac monuere procùl trepidantia Nervi
Fila DEAM, primâ jam gaudet Imago figurâ.

Nec tamen intuitum fixa in præsentia solum,
Subjectasvè oculis Species, DEA tota moratur;
Nunc & præteriti revocat Simulacra Laboris,
Per sua se relegens Vestigia: nunc DEA tardam
Fatorum antegressa moram, impatiensque futuri
Nondùm natarum exercet præludia rerum.
Sic alit assiduos actus, Fœcundaque Virtus
Suggerit ipsa sui causas & semina motus.

At Tibi, MATERIA, æquales invidit honores
Plurima segnities, & tardæ pondera molis.
Ergò sponte tuâ nunquàm permissa moveri
Cogeris externo pendere precaria pulsu,
Et primo in motu notam affectare Quietem.

TE quoque non rarus paulatim conterit usus,
TE damnosa dies premit, atque effata Senectus;
Fortior ILLA valet, viresque acquirit agendo,
Seraque maturi capit incrementa vigoris.
TE quando Labor & virtus absumpta supremo
Impulit emeritos artus permittere somno,
Illa fugit diversa, viamque affectat Olympo.
Illuc se immiscet Superis, fruiturque Deorum
Colloquio: huc tacitæ peramica Silentia Noctis
Dulcia furta viæ meditatur, quum Sopor altus
Conjugis amplexus, securaque vincula solvit.

Fallor? an ascensu video super alta locorum
Sublimem volitare DEAM, Terrasque suumque
Linguentem Hospitium, cognato assurgere Cœlo?
Increpat hinc tardi cessantia plaustra Bootæ

MATERIÆ QUE moras, nullumque in Sidera nisum.

Dic Hymenæe Pater, dic, (nam Te Pronuba semper
Haud effanda vocat VENUS in Mysteria testem)

Qualis amor tam diversum spirantia junxit?
Aut, si nullus Amor, neque adhuc amplexibus hærent,
Quâ virtute (novâ VENERI) Sponsalia VIRGO
Casta colit, sociæque odit contagia Terræ?

Unde VIR abstinuit TACTU, puramque reliquit
Ætheream Sponsam, atque Aurâ simplicis ignem?

Haud aliter cœco impulsu MAGNETICA virtus
Vicinam urget Acum, quoties furtiva remotos
Insinuat nexus, neque aperto prodita Vinclo
Arcana intacti pascit commercia ferri.

*Rationes Boni & Mali sunt Certæ
& Immutabiles.*

ÆTERNAS Leges, Æternaque vincula Rebus
Non dubias subiturâ vices, sed fœdere nexa
Concordi, præfaga Dei sapientia junxit.
Et Nobis sacras Natura Æquissima Leges
Imperat, & pigras Cœlesti Lumine Mentis
Irradians, quiddam Divinius igne Promethei
Insinuat, funditque novas per pectora flammæ.

Scilicet Hoc solo suffulti Lumine, vero
Naturam modulo, justoque examine Rerum
Emetimur; habent Nativum singula pondus;
Sic Virtus puris effulget honoribus aucta,
Infamesque gerit maculas inhonesta Voluptas.
Sanxerat Illa Deus; Nè, (Lux brevis unica vitæ)
Caliget Ratio, & jactetur Naufraga Virtus;
Nè Mens obscuris errorem ambagibus acta
Præcipitet dubios obliquo in tramite gressus,
Vix Ariadnæo relegens vestigia filo.

Quid mihi jam Fumos, & Somnia venditis, inquit
Atheus? hæc fatui cerebri deliria! quorsum
Hæc Virtus Bonitasque? quid hæc Resonantia Verba?
Quæ Mos commendat, nobis & venditat Usus:
An Me Fraude Piâ, & fabellâ ludat anili
Vana Superstitio? vel credula corda fatiget
Mendax Relligio, figmenta Poetica jactans?
Non Ego Divino afflatu, nec percitus Oestro
Fatidici quæro Monstrosa Oracula Phœbi
Sollicitus veri; nec verum nôsse juvabit.
Oedipus ipse mihi, Melior Deus ipsa Voluntas.
Quò trahit effrænata licentia, lora remitto;
Illecebrisque animum incantat jucunda Voluptas;
Nec curo, quid justa sonent; Nugasvè sonoras,
Ingratosque metus, Vulgus quos somniat amens.

Quis mentem Furor, aut rabies Fanatica vexat?
Naturæ violas leges, & vincula solvis
Aurea, & invitâ Cœlestia semina mente
Eruis; ô Qualem delira insomnia fingunt,
Stulte Epicure, Deum! summi Moderator Olympi
Lubricus, Instabilis, refluxis incertior undis,
Dissimilisque sibi, & rapido violentior Austro;
Qui sine labe fuit, fœdæ contagia labis
Participat, scelerisque nefandus dicitur Auctor.

At si mutatur fluxarum Essentia rerum,
Diffona nec stabili mutantur fœdere leges;
Heu! frustrâ sapimus; frustrâ Penetralia veri
Scrutemur, fontemque Boni sitiamus anhelis;
Heu! sterili curæ longas impendimus horas,
Dum cœcæ ambages, & inextricabilis Error
Deludunt; fugitivam Umbram Vanamque Chimæram
Captamus, vacuæ amplexi ludibria Nubis.

At nobis natura parens vestigia certa
Indigitat, referatque Sacros Fœcunda Recessus;
An vos formavit, cœlo qui ducitis Ortum,
Vos Deus, ut læsi satietis Numinis iras?
Felices homines, queis semita pandit Olympum!
Vobis Lux Divina præit, vos aurea meta
Provocat, & facili substernitur area cursu,
Vicitrices spondens lauros, Palmamque futuram.

In Comitibus Prioribus Feb. 11. 1702

Resp. raro Fontes Coll. Joh.